

Tekort aan infuuszakken; stress door orkaan Helene

Door Lotte Paalvast-Spijkers

De productielocatie van Baxter International Inc. in North Cove werd vorig jaar aanzienlijk getroffen door de regen- en stormvloed van orkaan Helene, die ongekend was in West-Noord-Carolina en ertoe leidde dat de fabriek onder water kwam te staan. In deze fabriek worden per dag één miljoen infuusvloeistoffen/infuuszakken van verschillende volumina geproduceerd. De storm leidde tot grote tekorten.

Op alle fronten gingen mensen in Nederland aan de slag om de tekorten op te vangen en het Landelijk Coördinatiecentrum Geneesmiddelen (LCG), dat in COVID-tijd is opgericht om tekorten te coördineren, kwam al snel met besparende maatregelen waardoor het gebruik van infuuszakken zou dalen. Tegelijkertijd kwamen verschillende ziekenhuizen met een bereidingsfaciliteit in actie. Er zijn in Nederland nog tien tot vijftien ziekenhuizen met een bereidingsfaciliteit en al snel was uitgerkend

dat die gezamenlijk ongeveer 10% van het tekort zouden kunnen oplossen. Protocollen werden opgesteld, planningen omgegooid, extra medewerkers ingezet en binnen een week waren de eerste ziekenhuizen aan het bereiden. Deze bereiders hadden onderling goed contact met elkaar en bekeken werd wie wat in welke hoeveelheden zou kunnen maken. Twee bereidingsapotheken, van het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) en het Albert Schweitzer ziekenhuis (ASz) doen hier hun verhaal.

Alle hens aan dek

In de ziekenhuisapothek en de A+ apotheek [bereidingsfaciliteit] van het Albert Schweitzerziekenhuis, waar ik werk, was het ook alle hens aan dek. Intern is in kaart gebracht om welke soort infusen het allemaal ging [13 verschillende] en waar nog voorraad lag [op 20-30 verschillende afdelingen]. Belangrijk was om alle chemokuren [cytostatica] door te laten gaan; hier ging het vooral om de 250 ml NaCl zakken.

De Raad van Bestuur van het ASz werd ingelicht en samen met een aantal ziekenhuisapothekers en de afdeling Communicatie werd een memo opgesteld voor ASz intern, een voorloper zo bleek van de noodmaatregelen vanuit het LCG en de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers (NVZA).

Met deze crisis laten we zien hoe belangrijk het is dat we als Nederlandse ziekenhuisapotheken (kunnen) blijven bereiden

Ondertussen was de A+ apotheek begonnen met het produceren van de infuuszakken (500, 1000 ml) want na productie duurt het nog zo'n drie weken voordat deze gebruikt mogen worden. Die tijd is nodig om de productie te analyseren; of de infuuszakken wel voldoen aan de GMP-eisen.

Zoals je begrijpt vereiste het nogal wat van de verschillende afdelingen zoals Inkoop, Logistiek en Laboratorium. Bovendien kwam het produceren van al die infuuszakken bovenop het gewone werk; in hoge mate werden de productie-medewerkers en analisten belast met extra werkdruk. Dit heeft zo'n vier weken geduurd, inmiddels zijn we gestopt met het produceren van infuuszakken.

TIJDLIJN STORM HELENE

- 23/9/24 Helene begon als tropische depressie bij Cuba
- 26/9/24 Helene bereikt de Golf van Mexico, hier zorgt het warme zeewater (30 °C- 31 °C) voor veel energie voor deze orkaan.
- 27/9/24 Helene komt aan land bij in de buurt van Tallahassee en neemt in intensiteit toe en behaalt windsnelheden tot 220 km/u en is hiermee een categorie 4 orkaan.
- 29/9/24 Baxter International Inc. USA stopt tijdelijk met de productie en licht alle Europese klanten in, er wordt per direct 25% minder infuuszakken aan Nederland geleverd. Het gaat specifiek om infuusvloeistoffen in zakken van 250, 500 en 1000 ml.
- 25/10/24 het LCG probeert in kaart te brengen wat er landelijk in alle ziekenhuizen op voorraad ligt. Noodmaatregelen worden van kracht; aan alle behandelend artsen is via deze alert een besparend advies gecommuniceerd. Dit betekent o.a. medicijnen op een andere manier toedienen dan via het infuus. Ook is er dringend geadviseerd om efficiënt om te gaan met infusen en om niet te hamsteren.
- 31/10/24 Het LCG heeft contact met alle Nederlandse grootbereiders en inventariseert de rol die zij kunnen spelen. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) heeft officieel laten weten dat ziekenhuisapotheken onderling voorraden mogen uitwisselen.
- 18/11/24 Baxter heeft aangegeven vanaf maandag de leveringen aan Nederlandse ziekenhuizen op te schalen van 75% naar 90%. Dit betekent dat het tekort eerder dan verwacht, gedeeltelijk is opgelost.
- 23/12/24 Levering infuuszakken weer op juiste niveau
De levering van de infuuszakken is vanaf januari weer op het normale niveau. In het nieuwe jaar levert leverancier Baxter weer volledig volgens de afspraken. De voorraden in het Albert Schweitzer ziekenhuis en het LUMC zijn inmiddels op orde.

Indrukwekkende samenwerking

“Ook in het LUMC kwamen we in actie”, zegt Kirsten Schimmel, ziekenhuisapotheker en sectiehoofd Bereidingen van het LUMC.

“Het was indrukwekkend om te zien hoe de hele keten van grondstofleveranciers, tot inkoop, logistiek, bereidingen, lab en kwaliteit samenwerkten en allemaal hetzelfde doel voor ogen hadden: zorgen dat wij onze bijdrage konden leveren om het tekort zo klein mogelijk te laten zijn. Ondertussen leverde de rest van het ziekenhuis ook een enorme prestatie. De afdelingen probeerden overal waar kon te besparen op het verbruik, wat ertoe leidde dat we ook daar 10-15% bespaarden.”

De fabriek in de VS is sneller opgestart dan eerst werd gedacht waardoor de leveringen weer naar 90% zijn gegaan en eigen geproduceerde infusen uiteindelijk niet voor de crisis gebruikt hoeven te worden. Wel hebben we net als in de COVID-tijd nu ook weer kunnen laten zien dat als er een acuut tekort aan ‘ziekenhuis-geneesmiddelen’ is, we als bereidingsfaciliteit een deel van de oplossing kunnen zijn. Dat is iets waar ik als bereidingsapotheker natuurlijk alleen maar heel blij van kan worden. <

SAMENWERKING

Net als in de COVID-tijd was ook nu weer sprake van een mooie samenwerking tussen LCG, NVZA, Federatie Medisch Specialisten, Nederlandse Vereniging voor Intensive Care, Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie, Nederlandse Vereniging van Spoedeisende Hulp-Artsen, Nederlandse Internisten Vereniging, Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde, Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen, Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra en Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland.

LID WORDEN

De NVFZ krijgt geen subsidie en bekostigt alles zelf. Zonder jou als lid kunnen we ons straks niet meer profileren als vakvereniging voor onze vakgroep in UA. Zonder jou als lid kunnen we geen ziekenhuis- en/of poliklinische apotheek specifieke webinars en/of symposia organiseren. We worden dan niet meer betrokken bij het organiseren van bij-en nascholingen voor onze vakgroep. Wie komt er dan op voor de belangen van de medewerkers in de ziekenhuis- en/of poliklinische apotheek bij andere partijen zoals Kabiz en NVZA?

Word lid en steun de NVFZ en daarmee de belangenbehartiging van onze beroepsgroep voor jezelf en je collega's!

*Meld je aan via www.nvfz.nl
Je bent meer dan welkom*